

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

1(8)

2019-10-03

551- 7883-18

Anl.nr: 0319-109

Miljöprövningsdelegationen

Valbo Trä AB
Box 1023
818 21 Valbo

Kungörelsedelgivning

Slutliga villkor för Valbo Trä AB på fastigheten Medora 168:118 i Älvkarleby kommun.

*Verksamhetskod 20.05 enligt 8 kap. 1 § och verksamhetskod 20.20 enligt 8 kap. 3 §
miljöprövningsförelörden (2013:251)*

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län beslutar med stöd av 22 kap. 27 § miljöbalken att följande slutliga villkor ska gälla avseende buller för Valbo Trä AB (bolaget), med organisationsnummer 556865-4031 på fastigheten Medora 168:118 i Älvkarleby kommun.

Villkor

10. Buller från anläggningen ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå som frifältsvärden utomhus vid bostäder, utom för bostadshus inom fastigheten Medora 168:111 (M1*), än

50 dBA vardagar utom lördagar(klockan 6.00 -18.00)
40 dBA nattetid (klockan 22.00-6.00)
45 dBA övrig tid

Momentana ljud nattetid (klockan 22-6) får inte överskrida 55 dBA vid bostäder, mätt som högsta ljudnivå i mätläge fast. Begränsningsvärdena ska kontrolleras genom immissionsmätningar eller närfältsmätningar och beräkningar. Ekvivalentvärden ska bestämmas för de tider då verksamheten pågår, dock minst en timme, även om den bullrande verksamheten pågår under kortare tid. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer, eller vid andra tillfällen som tillsynsmyndigheten bestämmer.

11. Buller från anläggningen ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå som frifältsvärden utomhus vid bostadshus, M1* inom fastigheten Medora 168:11, än

50 dBA vardagar utom lördagar (klockan 6.00 -18.00)

POSTADRESS 751 86 UPPSALA GATUADRESS Bäverns gränd 17

TELEFON 010-22 33 000 FAX 010-22 33 010

E-POST uppsala@lansstyrelsen.se WEBBPLATS www.lansstyrelsen.se/uppsala

2019-10-03

551-7883-18

45 dBA övrig tid

Momentana ljud nattetid (klockan 22-6) får för fastigheten Medora 168:111 med bostadshus M1*, som begränsningsvärde överskrida 55 dBA med högst 10 dBA, 5 gånger per nattimme för sällan alstrade skrammelljud från lastmaskinhantering. Mätningen utförs i mätläge fast.

Begränsningsvärdena ska kontrolleras genom immissionsmätningar eller närfältsmätningar och beräkningar. Ekvivalentvärden ska bestämmas för de tider då verksamheten pågår, dock minst en timme, även om den bullrande verksamheten pågår under kortare tid. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer, eller vid andra tillfällen som tillsynsmyndigheten bestämmer.

12. Ägarna av fastigheten Medora 168:111 med bostadshus M1* ska erbjudas bullerdämpande åtgärder i form av montering av ljudfönster i sovrum och vardagsrum. Åtgärden ska, om fastighetsägaren önskar åtgärden, vara slutförd senast ett år efter att tillståndet tagits i anspråk.

13. Bullerdämpande åtgärder ska utföras på källa 3* (sex cykloner) och på källa 9* (målerifläkt). Bullerdämpning ska göras i form av bullerhus och ljuddämpare. Alternativt får andra åtgärder vidtas som ger minst motsvarande bullerdämpande effekt. Åtgärderna ska vara slutförda senast ett år efter att tillståndet tagits i anspråk.

14. Buller från tillkommande utrustningar och verksamheter ska begränsas så att begränsningsvärden enligt villkor 10 och 11 inte riskerar att överskridas.

15. Bolaget ska fortlöpande åtgärda gropar och kanter inom området som kan medföra höga skrammelljud från lastmaskiner i samband med lastning/lossning av råvara/färdig produkt samt ha noggrant underhåll på lastmaskiner och stativ.

* Setra Trävaror– Skutskärs hyvleri, kompletterande externbullerutredning, april 2019, Anders Westin.

Miljöprövningsdelegationen avslutar provotiden avseende buller (U1).

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen beslutar att kungörelse om detta beslut ska införas inom 10 dagar från datum för beslutet i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningarna Arbetarbladet, Gefle Dagblad (se bilaga 2). Kungörelsedelgivningen sker enligt reglerna i 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932).

Redogörelse för ärendet

Tidigare tillståndsbeslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län beslutade den 25 april 2017 om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken för Setra Trävaror AB (bolaget) på fastigheten Medora 168:118 i Älvkarleby kommun. I beslutet uppsköt

2019-10-03

551-7883-18

Miljöprövningsdelegationen bland annat avgörandet om vilka slutliga villkor som ska gälla för buller. Utredningsuppdraget har följande lydelse.

U1. Bolaget ska utreda möjligheten att innehålla de riktvärden som anges i tabell 1 i Naturvårdsverkets rapport 6358, Vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller samt utreda möjligheten att innehålla de bullervärden som bolaget yrkar på ska gälla för verksamheten. Utredningen ska visa bullersituationen vid fullt utnyttjande av tillståndet. Utredningen ska utföras av sakkunnig konsult och följa de anvisningar som ges i Naturvårdsverkets rapport 6538. Bedömning av bullerstörningen med avseende på maximal ljudnivå, störande ljudkaraktär och ljudnivåns variation, samt konsekvensen av nattarbete ska särskilt beaktas och redovisas.

Utredningen, med förslag till slutliga villkor, samt de ekonomiska konsekvenserna av att innehålla bullervärden i de två fallen ovan ska lämnas till Miljöprövningsdelegationen senast den 31 december 2017. Till utredningen ska en redovisning av ingående delar i kostnaderna för bullerdämpande åtgärder bifogas.

Ärendets handläggning

Bolaget inkom den 14 november 2018 med en prövotidsutredning. Efter komplettering som inkom den 2 maj 2019 har prövotidsredovisningen kungjorts i Arbetarbladet och Gefle Dagblad och remitterats till Samhällsbyggnadsnämnden i Älvkarleby kommun och Länsstyrelsen i Uppsala län. Länsstyrelsen avstår från att yttra sig och Samhällsbyggnadsnämnden har inte yttrat sig.

Ägarbyte

Setra Trävaror AB i Skutskär har sålts till Valbo Trä AB. I en anmälan till tillsynsmyndigheten anger Valbo Trä AB att man är ny ägare från och med den 15 maj 2019 då också tillståndet att bedriva miljöfarlig verksamhet övergår till bolaget.

Bolagets prövotidsredovisning

Bolaget föreslår följande bullervillkor:

- Dagtid vardagar (kl.06-18): $LeqA < 55$ dBA.
- Kväll (kl. 18-22) samt helg, lördag, söndag (06-18) : $LeqA < 50$ dBA.
- Natt (kl. 22-06): $LeqA < 45$ dBA samt riktvärdet $L_{maxA} < 55$ dBA*.

*Maxnivån får överskridas, med upp till 10 dBA, fem gånger per nattimme för sällan alstrade men ofrånkomliga skrammelljud från lastmaskinshanteringen.

Bolagets sammanfattande bedömning är att det är orimligt att innehålla 40 dBA nattetid mot bakgrund av de stora kostnader det krävs för att uppnå detta samt att det bara är ett bostadshus som berörs. Dessutom har de boende aldrig klagat på buller.

Bolagets yrkande är 45 dBA kvälls- och nattetid samt att man kan tillåta överskridande av momentana maxnivåer. Bolaget menar att Bolagets förslag till villkor bör kunna innehållas med enklare åtgärder som strikta lastningstider, val av mindre bullrande redskap och att åtgärda gropiga vägavsnitt.

Bolaget redovisar dels bullersituationen för nuläget och dels för en fullt utbyggd anläggning. Resultatet samt förslag till bullerdämpande åtgärder har redovisats i rapport framtagen av akustikkonsult.

2019-10-03

551-7883-18

Nuvarande produktion (105 000 m³ färdig vara)

Närfältsmätningar, analys och beräkningar indikerar att den ekvivalenta ljudnivån nattetid uppfyller villkoret $L_{eqA} < 45$ dBA vid närmaste bostad M1, för nuvarande produktionsvolym av cirka 105 000 m³ färdig vara. Beräkningar indikerar att det är svårt att kunna uppfylla målet $L_{eqA} < 40$ dBA vid närmaste bostad M1, utan att dels ljuddämpa cykloner och målerifläkt och ännu mer kostsamt genom att bygga en cirka 115 meter lång och 5-6 meter hög bullerskärm.

Samma beräkningsunderlag visar att det även dag/kvällstid då området trafikeras med cirka 1,5 lastbil/h med lossning/lastning av råvara/färdigvara beräknas en ekvivalent ljudnivå vid närmaste bostad som underskrider $L_{eqA} < 45$ dBA, men då med några tiondelars mindre marginal. Teoretiskt beräknat ska det vara möjligt att uppfylla normalt riktvärde $L_{eqA} < 45$ dBA för kväll. Dagtid kan företaget inte ange någon aktivitetsskillnad per timma relativt kvällstid, varför man dagtid räknar fram samma medelnivå som för kvällstid.

Närfältsmätningar, analys och beräkningar indikerar att den momentana maxnivån nattetid i normalfallet uppfyller villkoret $L_{maxA} < 55$ dBA vid närmaste bostad M1, men att det finns speciella glest förekommande, oförutsägbara och ofrånkomliga ljudhändelser med skrammel från lastmaskiner där maxnivån tillfälligtvis kan överskrida 55 dBA, med upp mot 5-10 dBA i närmaste bostadshus M1.

Analys av inomhusbullernivå vid bostadshus M1 visar att man med antagen enkel men normal fasad/fönsterjudisolering beräkningsmässigt, med stor marginal uppfyller, Folkhälsomyndighetens råd om ljudnivåer inomhus (FoHMFS 2014:13).

Tillståndsgiven produktion (300 000 m³)

För en produktionsnivå motsvarande tillståndsgiven produktion (300 000 m³) görs beräkningsbedömningen att $L_{eqA} < 45$ dBA något kan komma att överskridas vid bostad M1, men att villkoret kan uppfyllas genom att ljuddämpa befintliga cykloner (P3) och en fläkt (P9) och att man samtidigt ställer liknande ljudnivåkrav på nya fasta ljudkällor. Att då kunna uppfylla målet $L_{eqA} < 40$ dBA är mycket svårt och kräver en mycket hög och cirka 300 meter lång ljudskärm i den östliga gränsen av industriområdet. Detta motsvarar en investeringskostnad på storleksordningen 10 miljoner kronor.

För fallet kvällstid ger ett ökat antal lastbilar i jämförelse med nuläget en beräknad höjning vid M1 med ca 0,4 dBA, men i denna beräkning har det inte varit möjligt att vara detaljerad eftersom en utbyggd verksamhet för en produktion av 300 000 m³ kräver så många andra utbyggnader att lastbilsfrågan kvällstid måste betraktas som en relation.

Bullerdämpande åtgärder och dess uppskattade kostnader

Källa P3: Bullerhus till befintliga 6 cykloner + 6 stycken ljuddämpare på toppen av dessa motsvarar sannolikt en investeringskostnad i storleksordningen 600 000-900 000 kronor.

Källa P9: Bullerhus och ljuddämpare till ny målerifläkt bedöms kosta minst

2019-10-03

551-7883-18

50 000 kr.

En 115 meter lång och 5,5 meter hög bullerskärm i den sydostliga delen, med syftet att i nuläget teoretiskt kunna uppfylla 40 dBA i M1, bedöms kosta i storleksordningen 3 miljoner kronor dock med osäkerhet beroende på markbeskaffenhet och markfundamentkostnad.

En cirka 300 m lång och 5,5-6 m hög bullerskärm i den östliga delen av industriområdet med syftet att teoretiskt kunna nå under 40 dBA i M1 även vid tillståndsgiven produktion bedöms som tidigare angetts kosta i storleksordningen 8-10 miljoner kronor.

Montage av ljudfönster i sovrum och vardagsrum i bostadshus M1 bedöms kosta i storleksordningen 100 000 kronor.

Montage av lokal ljudskärm för bostadshus M1 bedöms, enligt bullerutredningen, kostar 350 000- 400 000 tusen kronor beroende på utförande

Miljöprövningsdelegationens bedömning

I Naturvårdsverkets ”Vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller” anges riktvärden för buller. Av vägledningen framgår att riktvärdena är avsedda att användas som utgångspunkt och vägledning för den bedömning som ska göras i varje enskilt fall. Vidare anges att nivåerna i normalfallet bör vara vägledande för bedömningen av om buller utgör en olägenhet men det anmärks också att det kan finnas skäl att tillämpa andra nivåer, såväl högre som lägre, liksom andra tider.

Verksamheten har förklarats tillåtlig genom Miljöprövningsdelegations beslut meddelat den 25 april 2017, dnr 551-4050-15. Det som kvarstår är att besluta om slutliga villkor för buller.

Bolagets synpunkt om att de som bor i bostadshus M1 aldrig framfört klagomål om buller är inte ett hållbart argument. Bedömningen utgår från Naturvårdsverkets riktlinjer för bostadshus oavsett om klagomål framförts eller inte. Dessutom kan förhållandet snabbt förändras om fastigheten byter ägare. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att bolagets yrkande om 45 dBA som begränsningsvärde för kvälls- och nattetid inte kan lösas med enklare åtgärder som åtgärder vid lastning och underhåll av gropiga vägar. Det krävs bullerdämpning av utrustning som cykloner med mera för att klara av bolaget yrkat villkor, vilket framgår av bullerutredningen.

Trots skyddsåtgärder i form av bullerdämpning på bolagets utrustning kommer inte Naturvårdsverkets riktvärden kunna innehållas för bostadshus M1. Bolaget redovisar att skärmar kan monteras för att avskärma del av tomt till ljudnivåer under Naturvårdsverkets riktlinjer. Anlitad konsult anger att det bara ger en effekt för en begränsad yta till en hög kostnad. Dessutom krävs så höga skärmar att de kan vara svåra att acceptera rent estetiskt.

2019-10-03

551-7883-18

Bolaget redovisar beräkningsmässigt att Folkhälsomyndighetens råd om ljudnivåer inomhus (FoHMFS 2014:13) innehålls. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att beräkningarna bygger på ett antal teoretiska antaganden om husets konstruktion och skick. Maxnivåer i form av slammer från verksamheten är svåra att bestämma mer exakt. Miljöprövningsdelegationen anser därför att det finns osäkerheter om olägenheter kan befaras för de boende.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att eftersom det är bolaget som har bevisbördan för att olägenheter inte behöver befaras och att miljöbalkens hänsynsregler följs, ska osäkerheter i underlaget falla tillbaka på bolaget, se även MÖD 2017:51. Ett villkor om bullerdämpande åtgärder på bostadshuset inom fastigheten Medora 168:111 ska därför formuleras.

Enligt 2 kap. 3 § ska alla som bedriver en verksamhet vidta de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa och miljö.

Enligt 2 kap. 7 § ska kraven i 3 § gälla i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaden för sådana åtgärder.

Miljöprövningsdelegationens uppfattning är att det är miljö- och hälsomässigt motiverat att genomföra bullerdämpande åtgärder.

Frågan är om åtgärderna är ekonomiskt rimliga att genomföra.

Det krävs en 115 meter lång och 6 meter hög bullerskärm för att teoretiskt kunna uppfylla 40 dBA ekvivalent ljudnivå vid bostadshus M1. Skärmen bedöms kosta 8-10 miljoner kronor.

Bullerdämpning till befintliga cykloner och ny målerifläkt bedöms kosta cirka 650 000-900 000 kronor.

Bullerdämpning på bostadshus M1 bedöms kosta cirka 100 000 kronor.

Miljöprövningsdelegationen anser att bullerskärmen är orimligt dyr att uppföra. Däremot bedöms bullerdämpning av cykloner och målerifläkt samt bullerdämpning på bostadshuset som ekonomiskt rimliga att genomföra mot bakgrund av att det nya tillståndet medger en tredubbling av produktionen jämfört med dagens produktion.

Momentana ljud från lastning/lossning är svårt att helt komma ifrån. Inte heller kan ekvivalent ljudnivå för natt innehållas för alla bostäder. Ett visst fränsteg från Naturvårdsverkets riktlinjer behöver därför göras för ett bostadshus. Mot bakgrund av de skyddsåtgärder som Miljöprövningsdelegationen beslutat om bedöms en rimlig avvägning ha gjorts.

2019-10-03

551-7883-18

Miljöprövningsdelegationen meddelar ett särskilt villkor för att understryka vikten av att körytor underhålls genom att gropar och andra ojämnheter åtgärdas i syfte att undvika skrammel från lastmaskinerna. Det är också bolagets ansvar att maskinutrustningen underhålls för att minimera risker för skrammelljud.

Eftersom slutliga villkor fastställs ska provotiden U1 som föreskrevs i tillståndet avslutas.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, *se bilaga 1*. Skrivelsen ska ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 7 november 2019.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län. I beslutet har länsassessor Mikaela Öster, ordförande, och miljöskyddshandläggare Torbjörn Johansson, miljöskakkunnig, deltagit. Ärendet har beretts av miljöskyddshandläggare Lars Andersson.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor:

1. Hur man överklagar till Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen.
2. Kungörelsedelgivning
3. Fastighetskarta

Kopia till:

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se
Älvkarleby kommun, samhällsbyggnadsnämnden, Box 4, 814 21 Skutskär
Mari Jonsson, Östra vägen 34, 814 32 Skutskär
Lars Norin, Hövdingavägen 14 B, 804 32 Gävle

Rättsenheten (MÖ)
Miljöskydds-enheten (TJ)

Bilaga 1

HUR MAN ÖVERKLAGAR HOS MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Om Ni är missnöjd med Miljöprövningsdelegationens beslut kan ni överklaga detta hos mark- och miljödomstolen, Nacka tingsrätt.

Det gör Ni genom att i ett brev till mark- och miljödomstolen

- tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarienummer) och
- redogör för dels varför Ni menar att Miljöprövningsdelegationens beslut är felaktigt, dels hur Ni anser att beslutet ska ändras.

Ni undertecknar brevet, förtydligar namnteckningen och uppger Ert personnummer eller organisationsnummer, samt postadress och telefonnummer.

Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.

Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er.

Brevet ska lämnas/skickas till Länsstyrelsen i Uppsala län och inte till mark- och miljödomstolen.

Länsstyrelsens adress och telefonnummer framgår av sidfoten på första sidan av beslutet.

Länsstyrelsen måste ha fått Ert brev **inom tre veckor** från dagen för delgivningen av beslutet, annars kan Ert överklagande inte tas upp.

Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Har Ni ytterligare frågor kan Ni kontakta Länsstyrelsen på e-post [uppsala@lansstyrelsen.se](mailto: uppsala@lansstyrelsen.se) eller telefonnummer 010-223 30 00. Ange beslutets diarienummer.